

Trump angriber forsknings- og ytringsfrihed: Hvordan ser det ud i Danmark?

Trump har på dekretet vis iværksat forskellige angreb på forskningsfriheden og til dels også ytringsfriheden i USA. De aktuelle diskussioner herom – og specielt vigtigheden heraf – gør det relevant at se på, hvordan det egentligt står til med forskningsfriheden i Danmark. Her kan det heldigvis konstateres, at det står (formuleret videnskabeligt) signifikant bedre til. Dette er dog ikke det samme, som at der ikke er plads til forbedringer nogle steder. Denne leder kommenterer på disse forhold i håbet om at bidrage til denne aktuelle og meget vigtige debat.

AF FORFATTER

Ken L. Bechmann

Professor, Institut for Finansiering,
Copenhagen Business School, CBS
E-mail: kb.fi@cbs.dk

Ken L. Bechmann er professor i finansiering ved
Copenhagen Business School.

Rangvid (2025) giver en relevant og tankevækkende – men desværre også foruroligende – beskrivelse af, hvad der den seneste tid er sket på de finansielle markeder, specielt i forlængelse af Trumps udmeldinger den 2. april 2025 om store stigninger i tolden på import til USA. Rangvid (2025) konkluderer, at ”Man kan også frygte, at det markerer dagen, hvorefter investorerne mere fundamentalt begyndte at miste tillid til USA. I lyset af USA's behov for finansiering af dets store og voksende statsgæld, vil en sådan reduceret tillid blive omkostningsfyldt for USA.”

Der er desværre en længere liste af årsager til, hvorfor man kan være bekymret for, at man i stigende grad mister tilliden til USA.

Én årsag på denne liste er Trumps gentagne angreb på forskningsfrihed den seneste tid, hvilket blandt andet har medført en række forskellige konflikter med Harvard.

Tilsvarende – og bestemt vigtigt i forhold til tillid og situationen i USA – kommer Scharling (2025) med en ligeledes relevant og tankevækkende diskussion af udviklingen i AI i forhold til tillid og ytringsfrihed. Artiklen kommer med en række vigtige observationer i forhold til forskning og regulering og konkluderer blandt andet, at ”Som individer og beslutningstagere skal vi fremover forholde os stadig mere kritisk til informationer. Jo mere overbevisende disse er, jo mere kritisk skal vi måske endda forholde os.”

derer blandt andet, at ”Som individer og beslutningstagere skal vi fremover forholde os stadig mere kritisk til informationer. Jo mere overbevisende disse er, jo mere kritisk skal vi måske endda forholde os.”

Trump's angreb på forskningsfrihed

Trump's forskellige udfald mod uafhængig forskning generelt har også medført mere hjemlige politiske reaktioner. Således har det medført en reaktion fra de nordiske forskningsministre, jf. ”Mens Trump vil stoppe forskere, der ikke makker ret, vil nordiske ministre nu gå i en helt anden retning” i Jyllands-Posten (2025). I artiklen understreger uddannelses- og forskningsminister Christina Egelund betydningen af ”akademisk frihed og fri forskning uden politisk indblanding”, jf. også citatet i Boks 1.

CBS' reaktion

CBS har også reageret på udviklingen i USA. Aktuelt ses på forsiden af cbs.dk en overskrift med ”Akademisk frihed er en urokkelig værdi for CBS.”¹ Klikker man på overskriften, kommer man til et længere indlæg fra direktionen på CBS, om ”Akademisk frihed og ytringsfrihed er fundamentet for alt akademisk arbejde – det gælder også på CBS”. Da jeg både hilser CBS' reaktion velkommen, og tilsvarende også finder, at denne udmeldelse siger mange helt centrale ting, har jeg valgt at gengive denne i Boks 1.

1. *Det kan her bemærkes, at CBS plejer på forsiden af cbs.dk at have et udpluk af de seneste vigtigste nyheder fra CBS – og at de kører i ”ring”. Dette er for tiden erstattet af kun denne ene overskrift.*

REDAKTØR: Professor **Ken L. Bechmann**, CBS (Ansvh.). **REDAKTION:** Professor **Peter Løchte Jørgensen**, Aarhus Universitet | Professor **Christian Riis Flor**, Syddansk Universitet | Professor **Peter Norman Sørensen**, Københavns Universitet.

ADVISORY BOARD: Adm. direktør **Lars Bo Bertram**, IFU | Adm. direktør **Jeppe Christiansen**, Maj Invest A/S | Professor **Anders Grosen**, Aarhus Universitet | **Henrik Hjortshøj-Nielsen** | Managing Director **Christian Hyldahl**, BlackRock | Bankdirektør **Niels Erik Jakobsen**, Jyske Bank | **Niels-Ulrik Moustén** | Nationalbankdirektør **Ulrik Nødggaard**, Nationalbanken | Lektor **Henrik Ramlau-Hansen**, CBS | Bestyrelsesformand **Peter Schütze**, DSB | CEO **Lene Skole**, Lundbeckfonden.

REDAKTIONSPANEL: Lektor **Tom Aabo**, Aarhus Universitet | Legal Counsel **Peter Krüger Andersen**, Jyske Bank | Lektor **Michael Christensen**, Aarhus Universitet | Professor **Nis Jul Clausen**, Syddansk Universitet | Chefporteføljemanager **Michael Clemens**, BankInvest | Professor **Tom Engsted**, Aarhus Universitet | Professor **Jesper Lau Hansen**, Københavns Universitet | Partner **Svend Jakobsen**, Scanrate Financial Systems A/S | Lektor **Bjarne Astrup Jensen**, CBS | Direktør **Jan Kondrup**, Lokale Pengeinstitutter | Professor **David Lando**, CBS | Lektor **Linda Sandris Larsen**, CBS | Executive Director Head of Alternative Investments, **Peter Tind Larsen**, PFA Asset Management | Professor **Michael Møller**, CBS | Principal Economist **Ken Nyholm**, European Central Bank | Lektor **Claus Parum**, CBS | Aktieanalysechef **Jacob Pedersen**, Sydbank | Direktør for Forretningsudvikling **Peer Roer Pedersen**, Jyske bank | Professor **Thomas Plenborg**, CBS | Direktør **Peter Reedtz**, Asset Allocation Institut | Head of Investment Research **Thomas Winther Sørensen**, BLS Capital | Professor **Frank Thinggaard**, Aarhus Universitet | Investeringsdirektør **Kenneth Winther**, Realdania | Head of Private Investments **Jan Østergaard**, Industriens Pension.

BOKS 1: Akademisk frihed er en urokkelig værdi for CBS

Vi bakker op om uddannelses- og forskningsministerens udtalelse den 2. april 2025, der slår fast, at: "Vi må insistere på nogle fundamentale værdier. Først og fremmest akademisk frihed og fri forskning uden politisk indblanding. Det er enormt vigtigt, så det gør vi os store bestræbelser på at sikre." CBS' arbejde for mangfoldighed, lighed og inklusion er en naturlig del af bestræbelserne for at sikre, at vores fundamentale friheder omfatter alle studerende og videnskabelige talenter.

CBS har et tæt samspil med omverdenen og skaber hver dag stor værdi for samfundet og virksomheder globalt. Det skal vi blive ved med, og det kræver, at vi insisterer på at være frie og uafhængige af de selv samme politiske og kommercielle interesser, som vi undersøger og samarbejder med.

CBS oplever, at gode kolleger internationalt presses af direkte politisk indblanding i akademisk arbejde. Det skaber bekymring og rejser mange spørgsmål.

Derfor vil vi gøre det helt klart, at CBS står fast på vores værdier og de fælles liberale grundværdier for god videnskab og uddannelse. CBS bakker helhjertet og urokkeligt op om alle vores studerendes og forskeres ret til akademisk frihed.

Dette princip er udførligt beskrevet i vores erklæring om ytringsfrihed fra 2022 og står fast ufravigeligt. Forskere og studerende på CBS må ikke presses til selvcensur eller ekstern påvirkning i deres akademiske arbejde, hverken bevidst eller ubevidst. Vores bidrag til internationale tidsskrifter, konferencer og academia skal generelt basere sig på den frie tanke, nysgerrighed og akademisk excellence. Resultater og konklusioner må aldrig dikteres af aktuelle politiske strømninger.

CBS står også fast på vores forpligtelse til at skabe en inkluderende kultur og større diversitet blandt ansatte og studerende. Den forpligtelse har vi beskrevet tydeligt i CBS' bestyrelses strategiske rammekontrakt med uddannelses- og forskningsministeren og i CBS' indsats for mangfoldighed, lighed og inklusion.

Endelig står CBS fast på vores ret til og ansvar for at stræbe efter en mere oplyst, bæredygtig og ansvarlig fremtid med afsæt i vores nordiske rødder. Det er et grundlæggende element i CBS' strategi.

Vi opfordrer alle i CBS' stærke fællesskab til at stå sammen og værne om vores fælles værdier og mission.

Note: Ovenstående er direktionens udmeldelse, om "Akademisk frihed er en urokkelig værdi for CBS", jf. cbs.dk.

Udfordringer for danske forskere

Det er åbenlyst, at situationen for danske forskere slet ikke kan sammenlignes med, hvad der for tiden sker i USA.

Med denne leder her i Finans/Invest har jeg heller ikke nogen forhåbninger om at kunne hjælpe Harvard i kampen mod Trump. I stedet kan anledningen trods alt bruges som et indspark i en dansk kontekst, om den helt ekstremt vigtige forskningsfrihed og ytringsfrihed. Og her mener jeg desværre, at der er en udvikling i Danmark, som vi bør være kritiske over for. Dette gælder blandt andet uhensigtsmæssige incitamenter, manglende vilje til at udtale sig og et pres på forskere, der så endeligt udtaler sig. Jeg kommenterer på dette i det følgende.²

2. Det skal her understreges, at de følgende kommentarer er baseret på egne observationer og samtaler med forskellige kolleger fra forskellige universiteter. Det bemærkes dog, at forskellige undersøgelser generelt understøtter disse kommentarer, jf. eksempelvis DFIR (2023).

Indhold

LEDER**Trump angriber forsknings- og ytringsfrihed: Hvordan ser det ud i Danmark?**

Af: Ken L. Bechmann

SIDE 2

REALISATIONSBESKATNING AF EJERBOLIGER**Realisationsbeskatning af gevinster på ejerboliger?**

Af: Michael Møller og Claus Parum

SIDE 6

USA OG DE FINANSIELLE MARKEDER**Trumps Ruination Day: Baggrund, konsekvenser og fremtid for Trumps told- og andre politikker**

Af: Jesper Rangvid

SIDE 15

EFFECTS OF ETHEREUM NETWORK UPGRADES**Ethereum Network Upgrades and Digital Asset Prices**

Af: Michal Minarcik

SIDE 22

AI OG TILLID**Udfordrer AI den grundlæggende tillid?**

Af: Henrik Kraft Scharling

SIDE 29

INFORMATION:**Udgiver, abonnement og annoncetegning**

FINANS/INVEST

FINANS/INVEST

Finansforeningen, Fiolstræde 44, 2.,
1171 København, Tlf. 2180 2423, E-mail:
mail@finansforeningen.dk, www.cfa.dk/finans-invest

Manuskripter sendes til: Ken L. Bechmann,
Institut for Finansiering, Copenhagen
Business School, E-mail: kb.fi@cbs.dk

Prisen for 2025 er kr. 2.140 inkl. moms og porto til Danmark.
(fuldtidsstuderende 1/2 pris)

Udgave nr. 390, Juni 2025 – ISSN 0106-1798 – Oplag: 2000

Tidsskriftet er uafhængigt af organisationsinteresser og har som formål formidling af fakta om og analyser af investering, finansiering og kreditformidling samt den lovgivning, der knytter sig hertil.

Gengivelse af artikler mv. er kun tilladt med udgiverens forudgående tilladelse. Forside: www.shutterstock.com

Layout/produktion: www.henrietteDupont.dk Tryk: www.ecograf.dk

**FINANS
FORENINGEN**

**CFA Society
Denmark**

Uhensigtsmæssige incitament

De overordnede incitament for forskere er i nogen udstrækning med til at modvirke forskningsfrihed. Dette er der flere årsager til.

For det første er der stigende forventninger til, at der publiceres i de bedste internationale tidsskrifter. Dette giver naturligvis

meget mening i forhold til at stræbe efter forskning af højeste (internationale) kvalitet. Det giver også mening i forhold til at skabe forskningsmiljøer i Danmark, der nyder international anerkendelse. Ulempen er dog bare, at det kan reducere danske forskeres lyst til eksempelvis at kaste sig over forskning i danske forhold. Alt andet lige vil det typisk være svært at publicere

RES: Redaktørens Executive Summary

Realisationsbeskatning af gevinster på ejerboliger?

Af: Michael Møller og Claus Parum

Der er jævnligt forslag fremme om realisationsbeskatning af ejerboliger. Det afvises normalt af praktiske årsager. Det teoretiske argument for en sådan skat er dog svagere end almindeligvis antaget. Økonomisk teori tilsiger, at ejendomsværdiskattesatsen burde være lavere i København end i provinsen pga. større forventede lejestigninger i København (Gordons vækstformel), hvis ejendomsværdiskatten skal svare til skatten af ejendommens skønnede nettoglejindtægt. ■

Trumps Ruination Day: Baggrund, konsekvenser og fremtid for Trumps told- og andre politikker

Af: Jesper Rangvid

USA's præsident Donald Trump annoncerede 2. april 2025 store stigninger i tolden, som bliver pålagt import til USA. Trump troede, at tolden ville føre til en opblomstring af amerikansk økonomi. I stedet førte den til dramatiske fald i de amerikanske aktier, betydelige stigninger i renterne og en investorflugt fra USA, som svækkede dollaren. 2. april kan passende kaldes 'Ruination Day' i stedet for Trumps 'Liberation Day'. Om end todsatserne er reduceret en smule sidenhen, er de stadig høje, hvilket fremadrettet vil svække amerikansk økonomi og verdensøkonomien. På længere sigt kan Ruination Day markere en begyndelse på en amerikansk afstandtagen fra de senere årtiers globalisering. Man kan også frygte, at det markerer dagen, hvorefter investorerne mere fundamentalt begyndte at miste tillid til USA. I lyset af USA's behov for finansiering af dets store og voksende statsgæld, vil en sådan reduceret tillid blive omkostningsfyldt for USA. ■

Ethereum Network Upgrades and Digital Asset Prices

Af: Michal Minarcik

Ethereum blockchain is optimizing for ETH to become digital money by undergoing frequent upgrades to improve

its fundamentals, which are market-moving events containing implementation risk, often dividing investors in crypto markets. Understanding these dynamics is crucial as digital assets become increasingly integrated with traditional finance. Employing an event study analysis, this article finds that investors react predominantly positively to upgrades that directly impact the efficiency of the blockchain, while those associated with the transition from proof-of-work to proof-of-stake are largely associated with negative average abnormal returns, likely reflecting perceived implementation risk. The findings highlight low market efficiency, driven by the novelty and technical complexity of the upgrades. Sector-specific analysis highlights the interconnectedness of crypto markets via market-wide spillovers. ■

Udfordrer AI den grundlæggende tillid?

Af: Henrik Kraft Scharling

Tillid er det bærende element for demokratier og for vores finansielle system. Tillid handler bl.a. om at handle i andres bedste interesse (fiduciaritet). Det gælder f.eks. pensionssekskabers forvaltning af opsparenes penge, eller det gælder bestyrelseres pligt over for selskabet og dets aktionærer. Men udviklingen og udrulningen af AI går så stærkt, at vi risikerer at forvitre vores virkelighedsbillede. Ultimativt kan det påvirke tilliden og dermed for eksempel finansiell stabilitet. For det er for dyrt at koble sig fra brugen af AI, der byder på overvældende store effektivitets- og innovationsfordele. 2025 bliver formodentlig året, hvor vi begynder at give AI agenter muligheden for at tage initiativer på vore vegne. Hvis disse AI medarbejdere bl.a. skal lære på baggrund af rådata, der indeholder mis- og disinformation, risikerer vi at ophøje disse til selvforstærkende sandheder. Den aktuelle politiske de-kobling til USA kan bl.a. få betydning hér, da de fleste AI modeller er amerikanske. ■

resultater fra mellem 100 og 150 danske børsnoterede selskaber i internationale top-journals – dette også selv om denne forskning i en dansk kontekst kan være meget relevant. Man kan så sige, at så må man bare tage flere lande med – men så er man jo netop inde og påvirke forskningsfriheden.

For det andet er der også stigende forventninger til, at enkelte forskere og grupper af forskere søger eksterne midler. Dette er bestemt relevant i forhold til at skaffe yderligere midler til forskningen og herunder eksempelvis skabe momentum inden for områder, hvor der er en dansk styrkeposition. Det indeholder dog den risiko, at de enkelte forskere kan føle sig presset til at forske inden for emner, hvor det forventes at være nemmere at skaffe eksterne midler. Endvidere – når midler er bevilget – er der en risiko for, at den enkelte forsker vil være tilbageholdende med at publicere resultater, der går imod finansieringskildens interesser. Og selv om det måske ikke sker, er det stadig et problem, at der vil kunne rejses tvivl om forskningens uafhængighed.³

Manglende lyst til at udtale sig

Jeg hører tit fra journalister, at de i mange tilfælde har svært ved at få forskere til at udtale sig og dermed ender med at anvende ”usual suspects” som kilder. I modsætning til, hvad nogle måske tror, er det altså ikke dovenskab blandt journalister, men derimod et spørgsmål om, at nogle stiller sig til rådighed næsten hver gang, mens andre næsten altid siger nej til at udtale sig.

Dette problem medfører også den udfordring, at personer, der fremstår som eksperter, ikke nødvendigvis besidder reel ekspertise inden for området. Som følge heraf får såkaldte eksperter til tider uforholdsmæssigt meget taletid, fordi de egentlige fagpersoner ofte vælger ikke at udtale sig. Det betyder også, at tvivlsomme eller misvisende udtalelser i nogle tilfælde får lov til at stå uimodsagt.

Jeg tror, det er svært at komme med en generel årsag til, hvorfor mange er så tilbageholdende med at udtale sig. En årsag er helt sikkert, at mange ikke synes, det er ”besværet værd”, jf. ovenstående incitamenter. Det er helt sikkert også besværligt – eller sagt med andre ord, man kan hurtigt bruge rigtig meget tid og mange kræfter på at udtale sig. Et enkelt eller to citater i en avisartikel kan nemt være resultatet af omkring to timers arbejde. Et tænkt, men bestemt realistisk, eksempel fra min verden kan være:

- En journalist ringer eller skriver med nogle spørgsmål om direktør X's aflønningspakke (Tidsforbrug 10 min).
- Der indhentes baggrundsinformation om aflønningspakken fx i seneste regnskab og denne analyseres og sammenlignes med benchmarks/anbefalinger (Tidsforbrug 60 min).
- Der gennemføres opfølgende interview på telefon med diskussion af en række spørgsmål og understregning af mine forbehold mv. (Tidsforbrug 30 min).
- Citater modtages og læses/rettes (Tidsforbrug 20 min).
- I alt 120 minutter.

3. Et eksempel er diskussionen om det såkaldte DFI (Danish Finance Institute), jf. blandt andet Akademikerbladet (2022). DFI er også beskrevet og diskuteret i Finans/Invest, jf. Flor (2021) og Bechmann (2021).

Ovenstående er endvidere et simpelt eksempel, hvor spørgsmålene var relativt konkrete, og hvor man kunne ”nøjes” med et egentligt interview og et sæt citater. Ved andre optrædere – fx i TV – kan tidsforbruget nemt være væsentligt større, da der da ofte vil være tale om længere forberedelse (af flere omgange), transporttid og ventetid. Endvidere tærer dette for de fleste meget på kræfterne – helt som efter, man har været til eksamen.

En anden årsag kan være, at mange synes at have haft dårlige oplevelser i forlængelse af at have udtalt sig til medierne. Disse dårlige oplevelser kan enten skyldes, at de har følt sig misbrugt af journalister eller, at de efterfølgende har følt sig kritiseret af kolleger eller fra andre kanter, såsom de virksomheder eller organisationer, som interviewet drejede sig om.

Jeg synes selv, at jeg kun i meget få tilfælde har følt mig misbrugt af journalister, men det er klart, at det kræver en del ekstra tid og kræfter for at beskytte sig imod misbrug, jf. ovenstående tidsforbrug med understregning af forbehold og godkendelse af citater.

Kritik – eller eventuelt bare lidt negative kommentarer – fra kolleger og andre kan også forekomme. Kommentarer fra kolleger hører grundlæggende til i et akademisk miljø, men det er et problem, hvis det betyder, at nogle holder sig tilbage fra at udtale sig – så må man alt andet lige sige, at også ytringsfriheden er udfordret.

Kommentarer fra andre kan også være tilsvarende hæmmende for lysten til at udtale sig. Det er nemt at finde eksempler på forskere, der har udtalt sig for hurtigt at blive udsat for noget hårdhændet kritik fra virksomheder, interesseorganisationer, græsrodsbevægelser, politikere osv. Hvis man prøver at optræde uvildigt, nuanceret og evidensbaseret, og så bliver ramt af urimelig kritik fra andre, der har deres helt egen agenda og ikke behøver at optræde på samme måde, kan det bestemt godt være hæmmende for lysten til at udtale sig.

Pres på forskere, der udtaler sig

Som det allerede fremgår af ovenstående, kan det have nogle negative konsekvenser for forskere, der udtaler sig. Det springende punkt er, hvorvidt der enten før eller efter kan være pres på forskere for, at de kommer med bestemte udtalelser.

I forbindelse med en artikel, om ”TOP-ERHVERVSMAND PRESSER JP-KILDE” er jeg citeret for følgende, jf. Jyllands-Posten (2011):

”Journalisten har talt med en række forskere, der jævnligt udtaler sig i finans-og erhvervsjournalistiske historier.

De fortæller, at det er meget almindeligt, at man efter sine udtalelser får en opringning eller måske sågar bliver inviteret på kaffe for at blive oplyst om tingenes egentlige tilstand.

Det oplever for eksempel professor og virksomhedsekspert Ken L. Bechmann fra Copenhagen Business School.

»Som regel er det nogle ganske positive samtaler. Men det sker bestemt, at der er en bagvedliggende dagsorden. Og så får de jo også sendt et signal om, at der bliver holdt øje med, hvad der bliver udtalt,« siger han.”

Dette var i 2011. Jeg er slet ikke tvivl om, at dette fortsat er tilfældet. Det gode spørgsmål er, om det er blevet mere udbredt? Baseret på egne erfaringer og diskussioner heraf med kolleger, tror jeg ikke umiddelbart, at dette er tilfældet.

Det, jeg i stedet har bemærket siden 2014, hvor jeg tiltrådte som redaktør af Finans/Invest, er, at invitationen til en kop kaffe

– eller noget, der minder om en ”kammeratlig telefonsamtale” – også bliver rettet mod redaktøren. Jeg har over tid haft en række oplevelser, hvor forskellige virksomheder eller enkeltpersoner har haft behov for at kritisere eller i enkelte tilfælde direkte har forsøgt at få mig til at stoppe udgivelsen af artikler. Det må jeg indrømme, at jeg bliver noget pikeret over.

I forhold til, at det kan have konsekvenser, når man udtaler sig, kan jeg stadig heller ikke undlade at tænke på tilfældet, hvor jeg ikke blev forlænget i Finanstilsynet bestyrelse, jf. også mine kommentarer hertil i Bechmann (2022). Dengang skrev jeg:

”Man kan så kun gisne om, at noget andet skulle have faldet ministeren eller hans rådgivere for brystet. Som de fleste, der kender mig, nok kan bekræfte, holder jeg mig generelt ikke tilbage for at sige, hvad jeg mener. Dette gælder både kritik af adfærd mv. i den finansielle sektor og politikere, der i nogle tilfælde udviser en unuanceret og/eller populistisk tilgang til den finansielle sektor.”

Og disse gisninger har jeg stadig i dag.

Finans/Invests rolle

Det ville jo nok overraske, hvis ikke jeg benyttede lejligheden til at fremhæve vigtigheden af et fagtidsskrift som Finans/Invest. Dette er der i denne sammenhæng flere forskellige grunde til.

For det første giver Finans/Invest en mulighed for at publicere forskning med relevans i en dansk kontekst. Som et konkret eksempel til illustration af denne pointe kan jeg nævne, at jeg lige i skrivende stund har 150 studerende oppe til eksamen i Corporate Finance på cand.merc.fir-uddannelsen. Dette er en *dansksproget* uddannelse på et *dansk* universitet – men hvis det ikke var for Finans/Invest, så havde der nok ikke været en eneste forskningsbaseret artikel i pensum, der omhandlede danske finansielle forhold og markeder.

For det andet er artiklerne i Finans/Invest ’peer-reviewed’, hvilket er med til at sikre en vis kvalitet og i hvert fald reducere risikoen for ’fake news’. Det er naturligvis ikke det samme som, at alle vil være enige i alt, hvad der publiceres. Det er derfor, Finans/Invest har et princip om, at praktisk talt alle (specielt eventuelt berørte virksomheder) vil kunne komme til orde med en kommentar eller en replik til en artikel.

For det tredje er der i de fleste tilfælde tale om en relativt lang publiceringsproces, hvorfor forfatterne vil have rig mulighed for at ”sove på” alle artiklens pointer mv. Endvidere er det vigtigt, at forfatterne til sidst godkender den endelige version, inden den ryger i ”trykken”. Der er således ingen risiko for, at forfatterne i artiklen bliver fejl citeret, eller at noget bliver taget ud af ”sammenhæng”.

For det fjerde – og lidt i forlængelse af ovenstående – er der ingen artikler, der bliver redaktionelt forkortet. Det sker, at redaktøren har forslag til forkortelser – eller ønsker om at en artikel deles op i to – men det er i sidste ende op til forfatterne at godkende disse eventuelle forslag, jf. også det ovenstående. Med andre ord, har forfatterne stort set den plads, som de ønsker, for at kunne præsentere og diskutere deres resultater og pointer på tilstrækkelig nuanceret vis.

Endelig er der altid en eller flere fysiske personer, der er præsenteret som forfattere med billede og baggrundsinformation. Det kan naturligvis ikke udelukkes, at AI har været anvendt i udarbejdelsen af artiklen, men der hersker ingen tvivl om, at

afsenderne og dermed også ansvaret for artiklen ligger hos fysiske personer.

Konklusion

Rangvid (2025) indeholder flere eksempler på omskrivninger af Trumps MAGA: Make America Great Again. Jeg vil her afrunde med MSGA: Make Science Great Again. Dette citat er dog langt fra nyt. Jeg har blandt andet fundet ud af, at ”Let’s make science great again” faktisk var overskriften for daværende Uddannelses- og forskningsminister Søren Pinds tale ved åbningen af Uddannelses- og Forskningsmødet i 2017, jf. Pind (2017). Talen indeholder en række relevante observationer omkring betydningen af uddannelse og forskning. Jeg vil her blot fremhæve en lille del af talen:

”Solide kendsgerninger, faktum og videnskab er vigtige i det virvar af informationer, der omgiver os. Det skal indpodes i alle studerende på de videregående uddannelser.

Og vi skal vedvarende byde ind med fakta og videnskab i den offentlige debat. Det har vi et stort ansvar for.”

Givet den tid, vi lever i, synes dette i stigende grad at være vigtigt. Og det er derfor også tilsvarende vigtigt, at specielt politikerne husker dette, når de sætter incitamenterne for forskningen og rammerne for uddannelserne på landets universiteter.

Litteratur

- Akademikerbladet, 2022: *Genialt eller helt forkert? Banker sender store pengegaver i lommerne på universitetsforskere*. Artikel, 28. januar 2022.
- Bechmann, Ken L., 2021: Danish Finance Institute: Verdensklasse finansieringsforskning (og forskningsformidling) i Danmark. *Finans/Invest*, 6/21, s. 2-3.
- Bechmann, Ken L., 2022: Finanstilsynet, bestyrelsen og politik. *Finans/Invest*, 5/22, s. 2-4, 10.
- DFIR, 2023: *Universiteter for fremtiden: Tyve år med universitetsloven*. Rapport, Danmarks Forsknings- og Innovationspolitiske Råd, maj 2023.
- Flor, Christian Riis, 2021: Danish Finance Institute: Etablering af verdensklasse finansieringsforskning i Danmark. *Finans/Invest*, 6/21, s. 27-31.
- Jyllands-Posten, 2011: *TOP-ERHVERVSMAND PRESSER JP-KILDE*. Avisartikel, 16. februar 2011.
- Jyllands-Posten, 2011: *Mens Trump vil stoppe forskere, der ikke makker ret, vil nordiske ministre nu gå i en helt anden retning*. Avisartikel, 2. april 2015.
- Pind, Søren, 2017: *Let’s make science great again*. Tale ved åbningen af Uddannelses- og Forskningsmødet 2017. Link: <https://ufm.dk/ministeriet/ministeren/taler/arkiv/tidligere-minister-soren-pinds-taler/lets-make-science-great-again>
- Rangvid, Jesper, 2025: Trumps Ruination Day: Baggrund, konsekvenser og fremtid for Trumps told- og andre politikker. *Finans/Invest*, 3/25, s. 15-21. ■